

31 Ιανουαρίου, 1992

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, Διοτές]

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5387).

5 Ποινή — Ανθρωποκτονία κατά παράβαση του άρθρου 205(1)(2)(3) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 3/62 — Αλόπειρα αποκτείνειν κατά παράβαση του άρθρου 214(α) του ιδίου Κώδικα — Συντρέχουσες ποινές φυλάκισης 10 και 4 χρόνων αντίστοιχα — Επικυρώθηκαν από το Εφετείο.

10 Ποινή — Επιμέτρηση — Προσωπικές συνθήκες — Λευκό ποινικό μητρώο — Νεαρή ηλικία και καλός χαρακτήρας — Άμεση ομολογία και παραδοχή — Ψυχιατρική έκθεση και έκθεση του Γραφείου Ευημερίας.

10 Ποινή — Αποτρεπτική ποινή — Όχι μόνο σε αναφορά με το άτομο του κατηγορουμένου αλλά και στην αποτροπή άλλων για διάπραξη παρομοίων εγκλημάτων.

15 Αγγλική και Κυπριακή νομολογία — Ποιός ο ρόλος και η βαρύτητα των Αγγλικών και Κυπριακών δικαστικών αποφάσεων στην καθοδήγηση των Δικαστηρίων στην Κύπρο.

20 Ο εφεσείων και τα θύματα που ήταν πρόσωπα άγνωστα προς τον εφεσείοντα αλλά συγγενείς μεταξύ τους συναντήθηκαν σε μπυραρία στη Λεμεσό. Ο εφεσείων ο οποίος είχε καταναλώσει 8 περίπου ουίσκυ έκαμε παρατήρηση στο δεύτερο θύμα για τον τρόπο που τον εκοίταζε. Το πρώτο θύμα ζήτησε εξηγήσεις και προκλήθηκε επεισόδιο όταν το δεύτερο θύμα επιτέθηκε εναντίον του εφεσείοντα κτυπώντας τον με τη γροθιά του στο πρόσωπο με αποτέλεσμα να πέσει στο έδαφος. Μερικά λεπτά αργότερα ο εφεσείων έφυγε από τη μπυραρία και 15 λεπτά μετά βγήκαν και τα θύματα

25 έξω. Ο εφεσείων βγήκε απ' το αυτοκίνητο του που ήταν σταθμευμένο στο χώρο στάθμευσης απέναντι από την μπυραρία και πυροβόλησε το δεύτερο θύμα με δίκαννο κυνηγετικό όπλο και αμέσως μετά το πρώτο θύμα το οποίο υπέκλυσε στα τραύματα του σε αντίθεση με το δεύτερο θύμα που τραυματίστηκε ελαφρά. Κρίθηκε ένο-

χος στις κατηγορίες και του επεβλήθησαν οι συντρέχουσες ποινές φυλάκισης 10 και 4 χρόνων αντίστοιχα.

Ο εφεσείων ισχυρίστηκε στην έφεσή του εναντίον της ποινής σαν έκδηλα υπερβολικής ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έδωσε αναγκαία βαρύτητα στην πρόκληση, την επίδραση του αλκοόλ και την εγκεφαλική κάκωση που υπέστη από το κτύπημα του θύματος. Επίσης ότι το Κακουργιοδικείο προσέδωσε δυσανάλογη βαρύτητα στον παράγοντα της αποτροπής και δεν άντλησε την ορθή καθοδήγηση από τις αυθεντίες αγνοώντας πολλές παρόμοιες Αγγλικές αποφάσεις.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την έφεση και απεφάνθηκε ότι:

1. Οι αποφάσεις που επικαλέστηκε ο εφεσείων ήσαν διαφοροποιημένες από την παρούσα υπόθεση λόγω βαθμού και διάρκειας της πρόκλησης ή του οργάνου που χρησιμοποιήθηκε.

2. Το έγκλημα που διέπραξε ο εφεσείων είναι από τα σοβαρότερα του Ποινικού Κώδικα και η επιβολή μακροχρόνιας φυλάκισης είναι ενδεδειγμένη για να αποτρέπει όχι μόνον τον κατηγορούμενο αλλά και τους άλλους να διαπράττουν παρόμοια εγκλήματα και να διασφαλίζει την προστασία της κοινωνίας.

3. Το Κακουργιοδικείο έκαμε ειδική αναφορά τόσο στην ψυχιατρική έκθεση όσο και στην έκθεση του Γραφείου Ευημερίας και ανέφερε ρητά όλα τα άλλα ελαφρυντικά τα οποία έλαβε υπόψη στην επιμέτρηση της ποινής.

4. Η βαρύτητα των Αγγλικών αποφάσεων πρέπει να είναι μεγάλη στην καθοδήγηση του Δικαστηρίου. Όμως στον τόπο μας μεγαλύτερη βαρύτητα έχουν οι Κυπριακές αποφάσεις λόγω των διαφορετικών συνθηκών και από αυτές είναι φανερό ότι άντλησε καθοδήγηση το Κακουργιοδικείο.

5. Υπό το φως των πιο πάνω περιστάσεων δεν επιτρέπεται επέμβαση του Εφετείου στην επιβληθείσα ποινή.

*Η έφεση απορρίπτεται.*

*Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:*

*Περικλή ν Δημοκρατίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 524.*

*Μουστακίας ν Δημοκρατίας (1984) 2 J.S.C. 468.*

*Χριστοδούλου ν Δημοκρατίας (1974) 2 Α.Α.Δ. 4.*

*Χριστοδούλου ν Δημοκρατίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 352.*

**Έφεση εναντίον Ποινής.**

Έφεση εναντίον της ποινής από το Νίκο Νικολάου, ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 16 Ιανουαρίου, 1991 από το Κακουργιοδικείο Λεμεσού (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 39584/90) στην κατηγορία ανθρωποκτονίας κατά παράβαση του άρθρου 205 (1) (2) (3) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, και στην κατηγορία απόπειρας αποκτείνειν κατά παράβαση του άρθρου 214 (α) του Ποινικού Κώδικα και καταδικάστηκε από τους Αναστασίου, Π.Ε.Δ., Ν. Νικολάου, Α.Ε.Δ. και Ερωτοκρίτου, Ε.Δ. σε συντρέχουσες ποινές φυλάκισης 10 και 4 χρόνων αντίστοιχα.

*Χρ. Πουργουρίδης, για τον εφεσείοντα.*

15 *Λ. Κουρσουμπά (κα), Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την εφεσίβλητη.*

*Cur. adv. vult.*

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο κ. Π. Αρτέμης.

20 *ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ.:* Ο εφεσείοντας, κατόπιν παραδοχής του, καταδικάστηκε σε κατηγορία ανθρωποκτονίας κατά παράβαση του άρθρου 205(1) (2) (3) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 3/62 και σε κατηγορία απόπειρας αποκτείνειν κατά παράβαση του άρθρου 214(α) του Ποινικού Κώδικα Κεφ.154 και του επιβλήθηκαν από το Κακουργιοδικείο Λεμεσού συντρέχουσες ποινές φυλάκισης 10 και 4 χρόνων αντίστοιχα. Με την έφεση του ο εφεσείοντας προσβάλλει την ποινή ως υπερβολική κάτω από τις περιστάσεις.

30 Το πρώτο θύμα, ο θανών, είναι ο Παναγιώτης Νικολάου Τενεκκετζής, μηχανοδηγός 39 χρόνων, έγγαμος και πατέρας τριών ανήλικων παιδιών και το δεύτερο θύμα ο Ανδρέας Κωνσταντίνου, 20 χρόνων, αδελφότεκνος του πρώτου, μόνιμος κάτοικος Αυστραλίας, που επισκεπτόταν την Κύπρο για διακοπές. Ο εφεσείοντας είναι άγαμος,

35

ηλικίας 25 χρονών.

Τα γεγονότα που οδήγησαν στις κατηγορίες φαίνονται λεπτομερώς στην απόφαση του Κακουργιοδικείου Λεμεσού και είναι σε συντομία τα ακόλουθα.

Στις 7.11.90, ο εφεσείοντας που ήταν εντελώς άγνω- 5  
 στος τους και τα δύο θύματα βρέθηκαν τυχαία σε μπυρα-  
 ρία στη Λεμεσό, όπου ο εφεσείοντας κατάληξε μετά που  
 είχε καταναλώσει 3-4 ουϊσκυ. Η ώρα ήταν μεταξύ 10.30  
 και 11.00 μ.μ. και ο τελευταίος κατανάλωσε άλλα τέσσερα 10  
 ουϊσκυ και ενώ έπινε το τελευταίο του ποτό τα δύο θύμα-  
 τα μπήκαν στην μπυραρία και κάθησαν στο μπαρ, το  
 πρώτο θύμα πιά κοντά στον εφεσείοντα. Σε κάποια στιγμή  
 το πρώτο θύμα πήγε στο αποχωρητήριο και ο εφεσείοντας  
 απευθυνόμενος προς το δεύτερο θύμα του είπε: "Τι με βλέ- 15  
 πεις έτσι;" και αυτός του απάντησε: "πώς σε βλέπω;" Τότε  
 επενέβη κάποιος θαμώνας της μπυραρίας με σκοπό να κα-  
 τευνάσει τα πνεύματα, αλλά ο εφεσείοντας επέμενε ότι το  
 δεύτερο θύμα τον είχε κοιτάξει με άσχημο τρόπο. Στη συ-  
 νέχεια επέστρεψε και το πρώτο θύμα, που αντιλήφθηκε 20  
 πως κάτι συνέβη και αφού έμαθε τι έγινε, ζήτησε εξηγήσεις  
 από τον εφεσείοντα. Ενώ προσπαθούσαν να εξηγηθούν, το  
 δεύτερο θύμα επιτέθηκε εναντίον του εφεσείοντα και τον  
 κτύπησε με τη γροθιά του στο πρόσωπο, με αποτέλεσμα 25  
 να πέσει στο έδαφος. Τότε επενέβησαν άλλοι θαμώνες και  
 έδωσαν τέλος στο επεισόδιο. Ο εφεσείοντας έμεινε στη  
 θέση του και συνέχισε το ποτό του ενώ τα θύματα κάθη-  
 σαν σε τραπεζάκι μαζί με γνωστούς τους και συνέχισαν να  
 πίνουν. Δυό-τρία λεπτά αργότερα ο εφεσείοντας έφυγε  
 από την μπυραρία και 15 λεπτά μετά έφθασαν δύο αστυ- 30  
 νομικοί γνωστοί των θυμάτων και μαζί τους βγήκαν από  
 την μπυραρία και σταμάτησαν κοντά στο αυτοκίνητο της  
 Αστυνομίας που ήταν σταθμευμένο κοντά στην είσοδο,  
 κουβεντιάζοντας για μισό περίπου λεπτό. Τότε ένας από  
 τους γνωστούς των θυμάτων αντιλήφθηκε ν' ανοίγει η 35  
 πόρτα του οδηγού του αυτοκινήτου του εφεσείοντα, που  
 ήταν σταθμευμένο στον απέναντι χώρο στάθμευσης και  
 είδε τον εφεσείοντα να βγαίνει από το αυτοκίνητο κρατώ-  
 ντας ένα δίκαννο κυνηγετικό όπλο. Του φώναξε για να

τον αποτρέψει από του να πυροβολήσει αλλά ο εφeseίον-  
 ντας σήκωσε το όπλο και σημάδεψε προς το μέρος τους. Ο  
 εφeseίοντας έριξε ένα πυροβολισμό τραυματίζοντας το  
 δεύτερο θύμα και τότε το πρώτο θύμα έτρεξε για να δει τι  
 5 έπαθε. Ο εφeseίοντας έριξε τότε και εναντίον του πυροβο-  
 λισμό, με αποτέλεσμα το πρώτο θύμα να τραυματισθεί  
 κρίσιμα και να πέσει αιμόφυρτο στο δρόμο. Τότε ένας  
 από τους παρισταμένους αφόπλισε τον εφeseίοντα που  
 10 είπε: "Άησμε να τους παίξω τζ'ορκίστηκα τζείνος πον να  
 με δέρει εν να τον παίξω". Ο εφeseίοντας μεταφέρθηκε  
 στο Τ.Α.Ε. Λεμεσού και όταν του επεστήθη η προσοχή του  
 στο Νόμο απάντησε: "Εκτυπήσαν με τζιαι έπαιξα τους".  
 Οι ταυματισθέντες μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο όπου το  
 πρώτο θύμα υπέκυψε στα τραύματά του, ενώ το δεύτερο  
 15 έτυχε των πρώτων βοηθειών και απολύθηκε. Ο εφeseίον-  
 ντας εξετάστηκε από το γιατρό Πρωτοπαλά του Νοσοκο-  
 μείου Λεμεσού και διαπιστώθηκε ότι είχε εκδορά στη μύτη  
 και εκχυμώσεις στο λαιμό. Βρέθηκε επίσης ότι παρόλον  
 ότι δεν ήταν μεθυσμένος είχε μειωμένη κυριαρχία και ικα-  
 20 νότητα αυτοσυγκράτησης λόγω του ποτού.

Σε θεληματική κατάθεση που έδωσε αργότερα παραδέ-  
 χθηκε τη διάπραξη του εγκλήματος και είπε ότι είχε κατα-  
 ναλώσει ποτό, επανέλαβε τα περιστατικά που οδήγησαν  
 στη φιλονικία και στη συνέχεια ανέφερε ότι πήγε στο αυ-  
 25 τοκίνητό του όπου θυμήθηκε ότι υπήρχε το κυνηγετικό  
 του όπλο, το οποίο συναρμολόγησε, πήρε φυσίγγια και  
 αφού το γέμισε είδε τα θύματα να βγαίνουν από την μπυ-  
 ραρία και τους πυροβόλησε. Εξηγώντας την πράξη του  
 είπε: "Τούτο το κακό έγινε πάνω στο θυμό μου, πάνω στο  
 30 μεθύσι μου, ούτε τους ήξερα ούτε τους είδα καμιά φορά  
 στη ζωή μου τούτους τους ανθρώπους." Την 1.12.90 κατη-  
 γορήθηκε γραπτώς και απάντησε: "Παραδέχομαι εκτυπή-  
 σαν με τζιαι οι δικύ τους χωρίς κανένα λόγο τζιαι επειδή  
 εθύμωσα τζιαι ήμουν τζιαι λλίο πιωμένος έκαμα τούτη  
 την πράξη χωρίς να το καλοσκεπτώ ή να το συνειδητο-  
 35 ποιήσω. Πάντως ζητώ συγγνώμη για ότι έκαμα και θα έχω  
 τύψεις σ'ούλλη μου τη ζωή. Τζείνην την ώραν ήμουν εκτός  
 εαυτού".

Το Κακουργιοδικείο είχε ενώπιον του έκθεση του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας καθώς και έκθεση του ειδικού ψυχιάτρου Χρ. Γαλατόπουλου, που εξέτασε τον εφεσείοντα, ημερομηνίας 15.1.91.

Τα βασικά παράπονα του εφεσείοντα, όπως φαίνονται στους λόγους έφεσης και στην αγόρευση του συνήγορού του, είναι ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έδωσε την αναγκαία βαρύτητα στην πρόκληση, την επίδραση του αλκοόλ και την εγκεφαλική κάκωση που υπέστη ο εφεσείφοντας από το κτύπημα του θύματος. Επίσης παραπονεείται ότι το Κακουργιοδικείο προσέδωσε δυσανάλογη βαρύτητα στον παράγοντα της αποτροπής και δεν άντλησε την ορθή καθοδήγηση από τις αυθεντίες, αγνοώντας επίσης δεκάδες Αγγλικές αποφάσεις με παρόμοια ή παραπλήσια περιστατικά.

Το Κακουργιοδικείο σχολίασε σειρά αποφάσεων που τέθηκαν ενώπιόν του από την υπεράσπιση και διαφοροποίησε την παρούσα περίπτωση από τις υποθέσεις *Ανδρέας Διονυσίου Περικλή ν. Δημοκρατίας*, (1990) 2 Α.Α.Δ. 524, *Μουστάκας ν. Δημοκρατίας* (1984) 2 J.S.C. 468, *Χριστοδούλου ν. Δημοκρατίας* (1974) 2 Α.Α.Δ. 4 και *Χριστάκης Χριστοδούλου ν. Δημοκρατία* (1989) 2 Α.Α.Δ. 352. Συγκεκριμένα στοιχεία με βάση τα οποία διαφοροποιήθηκε η παρούσα περίπτωση από τις πιο πάνω υποθέσεις ήταν ο βαθμός και η διάρκεια της πρόκλησης ή το όργανο που είχε χρησιμοποιηθεί.

Το Δικαστήριο τόνισε τη σοβαρότητα του υπό κρίση εγκλήματος, που είναι από τα σοβαρότερα του Ποινικού Κώδικα και θεώρησε ότι ενδεικνυόταν η επιβολή ποινής μακροχρόνιας φυλάκισης που "να αποτρέπει και να διασφαλίζει την προστασία της Κοινωνίας". Αφού σημείωσε ότι μελετήθηκε με προσοχή η ψυχιατρική έκθεση με βάση την οποία υποδεικνυόταν πως το κτύπημα στο κεφάλι και η προκληθείσα διάσειση μαζί με την κατανάλωση του αλκοόλ είχαν επηρεάσει την ικανότητα σωστής εκτίμησης των γεγονότων και λήψης λογικών αποφάσεων, προκαλώντας μειωμένη κρίση, κατέληξε στο συμπέρασμα, λαμβάνο-

5 ντας υπόψη ως ελαφρυντικά για μετριασμό της ποινής και την ηλικία του εφεσείοντα, τις προσωπικές του περιστάσεις, το λευκό του ποινικό μητρώο, τον καλό του χαρακτήρα καθώς και την άμεση ομολογία του τόσο στην Αστυνομία όσο και την παραδοχή του στο Δικαστήριο, πως η αρμόζουσα ποινή ήταν η ποινή φυλάκισης 10 και 4 ετών, εξαντλώντας, όπως ανέφερε, κάθε περιθώριο επιείκειας.

10 Έχοντας εξετάσει με προσοχή την απόφαση καθώς και τα επιχειρήματα του ευπαίδευτου συνήγορου του εφεσείοντα, αναφορικά με το στοιχείο της αποτροπής, έχουμε να παρατηρήσουμε πως αυτό δεν αναφέρεται μόνο σε αποτροπή του ιδίου του κατηγορούμενου που είναι απίθανο να διαπράξει παρόμοιο αδίκημα στο μέλλον, αλλά στην  
15 αποτροπή άλλων από του να διαπράττουν παρόμοιας φύσης εγκλήματα, γνωρίζοντας ότι σε μιά τέτοια περίπτωση η ποινή που θα επιβάλλεται από τα Δικαστήρια θα είναι αυστηρή, όπως αρμόζει σε ένα από τα σοβαρότερα εγκλήματα που προβλέπει ο Ποινικός μας Κώδικας. Γι' αυτό θεωρούμε ότι ορθά το Κακουργιοδικείο τόνισε στην  
20 επιμέτρηση της ποινής το στοιχείο της αποτροπής. Από την άλλη, το Κακουργιοδικείο έκαμε ειδική αναφορά τόσο στη ψυχιατρική έκθεση όσο και στην έκθεση του Γραφείου Ευημερίας και ανέφερε ρητά όλα τα άλλα ελαφρυντικά, τα οποία έλαβε υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής. Είναι  
25 έτσι καθαρό ότι όταν αποφάσιζε την ποινή είχε υπόψη του όλα τα σχετικά στοιχεία τόσο όσο αφορά τη σοβαρότητα του εγκλήματος και τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες διαπράχθηκε, όσο και τις προσωπικές συνθήκες και τα  
30 ελαφρυντικά του εφεσείοντα.

Συμφωνούμε με το συνήγορο του εφεσείοντα ότι, παρόλον ότι οι Αγγλικές αποφάσεις έχουν καθοδηγητικό χαρακτήρα, εντούτοις η βαρύτητα τους πρέπει να είναι μεγάλη στη καθοδήγηση που θα δώσουν στο Δικαστήριο. Από την άλλη όμως θα πρέπει να τονίσουμε ότι οι διαφορετικές  
35 συνθήκες στον τόπο μας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και έτσι μεγαλύτερη βαρύτητα έχουν οι Κυπριακές αποφάσεις, που είναι πολυάριθμες επί του προκειμένου

και από τις οποίες όπως είναι φανερό άντλησε την καθοδήγησή του το Κακουργιοδικείο.

Με γνώμονα τα πιο πάνω θεωρούμε ότι το Δικαστήριο εφάρμοσε σωστά κάτω από τις συνθήκες το Νόμο και τις αυθεντίες και έλαβε υπόψη όλα τα ελαφρυντικά. Έτσι δεν έχουμε ικανοποιηθεί ότι είναι περίπτωση που μας επιτρέπει να επέμβουμε στην ποινή που έχει επιβληθεί, ασχέτως του αν εμείς, σαν πρωτόδικο Δικαστήριο, δυνατό να επιβάλλαμε διαφορετικής έκτασης ποινή φυλάκισης.

5

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω η έφεση απορρίπτεται.

10

*Η έφεση απορρίπτεται.*